

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/112/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614203587
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7614203587.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Šalatu a sudcov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Jána Slobodníka vo veci žalobcov 1) D. T.Ó., I. XXX, O. J.. X. Q., D., Q., Š. XX, X) Š. H., Y., P. X, X) R. M., K., Z. XX D. X) J. H., K., V.R. R. Y. XX/XX, všetkých zastúpených žalobkyňou v 1.rade, proti žalovanej R. L., J. XXX, o neplatnosť právneho úkonu a i., o odvolaní žalobkyne v 1.rade proti rozsudku 4C/49/2014-65 z 8.12.2014 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcovia nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej sa ich náhrada nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom žalobu žalobcov zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku uviedol, čoho sa žalobcovia podanou žalobou domáhali (čo žiadali), čo v nej uviedli (tvrдили), čo uviedla žalovaná, ktorá so žalobou žalobcov nesúhlasila, resp. čo čiastočne na pojednávaní potvrdila, že vykonal dokazovanie, vypočul žalobkyňu v 1.rade a žalovanú, oboznámil listinné dôkazy a to LV č.XXX k. ú. J., notárskymi zápisnicami, darovacou zmluvou, obsahom spisov Okresného súdu (ďalej len OS) Spišská Nová Ves 7D/74/2011, 7D/188/2012, 7D/145/2012, osvedčeniami o dedičstve po neb. D. B. 15D/148/20013 4Not 292/03 OS Poprad, 6D/293/2011, Dnot 158/2011 OS Poprad a zistil skutkový stav, konkrétne čo zistil z LV č.XXX k. ú. J., z notárskej zápisnice (ďalej len NZ) N 59/97, z NZ N 247/2007, NZ 33777/2007, NCRIs 33542/2007, spísanej v notárskej kancelárii JUDr. Eriky Lukáčovej 27.8.2007, z darovacej zmluvy uzavretej 4.2.2008, ktorej vklad bol povolený pod V 490/08 Správou katastra v Levoči, z osvedčenia o dedičstve 15D 148/2003, 4Dnot 292/03 z 21.1.2004, z osvedčenia o dedičstve 7D/74/2011 z 13.7.2011 OS Spišská Nová Ves, ktoré nadobudlo právoplatnosť toho istého dňa, zo spisu OS Spišská Nová Ves 7D/178/2012, 7D/145/2012 a 7C/89/2014 a čo žalobkyňa v 1.rade v priebehu konania tvrdila. Ďalej - citujúc znenie § 80 písm. c), § 134 O. s. p., § 475a, § 142 O. z., § 3 ods.3 Notárskeho poriadku a § 56 ods.1 písm. g) Notárskeho poriadku - uviedol: V prípade prvého výroku žaloby sa žalobcovia domáhali vyslovenia neplatnosti právneho úkonu a to osvedčenia vyhlásenia o vydržaní spísaného do NZ notárky JUDr. E. Lukáčovej pod N 59/97, Nz 59/97 zo 7.2.1997. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR 4MCdo 24/09 z 21.12.2009 žalobu o určenie neplatnosti osvedčenia vyhlásenia o vydržaní urobeného formou NZ nie je možné považovať za určovaciu žalobu podľa § 80 písm. c) O. s. p. (notár osvedčuje právnu skutočnosť, neosvedčuje, či tu právny vzťah alebo právo je), ale za žalobu v tomto zákonom ust. neuvedenú. Notársky poriadok za listiny vyhotovované v rámci notárskej činnosti považuje aj notárom vydávané osvedčenia o právne významných skutočnostiach, medzi ktoré patrí aj osvedčenie o vyhlásení vydržaním, ktoré je notár povinný spísať do NZ. Takéto osvedčenie vydané notárom v prípade, že obsahuje všetky náležitosti uvedené v § 63 Notárskeho poriadku má povahu verejnej listiny, so všetkými z toho vyplývajúcimi právnymi dôsledkami. Pri vydávaní osvedčenia notár na rozdiel od spisovania právnych úkonov len

zaznamenáva dej na žiadosť účastníka, a teda osvedčenie je listinou, na ktorej sa nachádza iba záznam o ním uvedených skutočnostiach. Takéto osvedčenie nie je právnym úkonom a notársky poriadok a ani O. z. neobsahujú také zákonné ust., ktoré by umožňovali určiť neplatnosť osvedčenia, pričom týmito predpismi sa upravuje len platnosť právneho úkonu. Z uvedených dôvodov nie je možné posudzovať platnosť či neplatnosť osvedčenia vyhlásenia o vydržaní, a preto vo vzťahu k prvému výroku žaloby túto žalobu zamietol. Ďalší výrok žaloby bol výrokom určovacím podľa § 80 písm. c) O. s. p. Podľa tohto ust. bolo jeho povinnosťou skúmať, či na takejto určovacej žalobe existuje naliehavosť právneho záujmu. Povinnosť preukázať naliehavosť právneho záujmu na určení právneho vzťahu alebo práva majú žalobcovia. Nepreukázanie naliehavosti právneho záujmu má za následok zamietnutie určovacej žaloby. Naliehavý právny záujem na určovacej žalobe je daný najmä vtedy, ak by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcov alebo keby sa bez tohto určenia stalo ich právne postavenie neistým. Pritom pre posúdenie otázky naliehavosti právneho záujmu na určovacej žalobe je rozhodujúci právny záujem žalobcov, nie žalovaného. Na základe vykonaného dokazovania vo vzťahu k druhej časti žaloby, teda k určovacej žalobe uzatvoril: D.. B. I.. Š. zomrela 7.10.1993. Dedičstvo bolo po nej prejednané OS Poprad pod sp. zn. 15D/148/2003, 4Dnot 292/2003 a bolo ukončené osvedčením o dedičstve z 21.1.2004, ktoré nadobudlo účinky právoplatného uznesenia o dedičstve k 6.2.2004. Jediným dedičom po poručiteľke sa stal jej syn J. B. a predmetom dedičstva nebola parcela registra C č.174 a ani žiadna z parciel č.44 alebo 45 zapísaných v mpč.376 a 271 k. ú. Jablonov. Pritom z vl.č.271, kde je zapísaný dom č.175 postavený na parc.č.45 vyplýva, že dvor je spoločný s domom č.146, zapísaný vo vl.č.150 k. ú. Jablonov. Tieto nehnuteľnosti neboli predmetom dedenia. J.. B. 25.4.2011 zomrel a dedičské konanie prebehlo pod sp. zn. 7D/74/2011. Toto konanie taktiež skončilo osvedčením o dedičstve z 13.7.2011, pričom jedinou dedičkou po J.. B. sa stala D. H.. J.. B. zomrel ako slobodný a bezdetný, nemal súrodencov a v čase jeho smrti rodičia a prarodičia už nežili. V konaní bolo zistené, že po neb. J.. B. neexistovali dedičia v 1.-3. zákonnej dedičskej skupine podľa § 473-475 O. z., preto dedila v 4. skupine D.. H. ako jediná zákonná dedička v 4. dedičskej skupine podľa § 475a O. z. Osvedčenie o dedičstve nadobudlo právne účinky k 13.7.2011. Predmetom dedičského konania taktiež nebola parcela registra C č.174 a ani pzkn. parcely, z ktorých bola vytvorená. Predmetom dedičského konania však bol dom č.175, zapísaný vo vl.č.490 k. ú. Jablonov, ktorý D.. H. na základe darovacej zmluvy spísanej do NZ JUDr. E. Lukáčovej N 275/2011, Nz 25815/2011 previedla na žalobkyňu v 1.rade. D.. H. - právna predchodkyňa žalobcov, zomrela 9.8.2012 a dedičstvo bolo prejednané na OS Spišská Nová Ves pod 7D/145/2012 a ukončené osvedčením o dedičstve 7D/145/2012, 5Dnot 238/2012 14.6.2013 právoplatne k 2.7.2013. Dedičmi po poručiteľke sú jej deti - žalobcovia. Zo spisu OS Spišská Nová Ves 7C/89/2014 bolo zistené, že v čase smrti D.. H. ešte žil brat neb. D.. B. Imrich Šefčík, ktorý žil aj v čase smrti neb. J.. B.. I. Šefčík zomrel 6.11.2013. Z uvedeného vyplýva, že v čase podania žaloby žalobcami neexistoval a neexistuje zákonný ani závetný dedič po neb. D.. B.. Zákonní dedičia neb. poručiteľky D.. B. už nežijú a ich potomkovia po poručiteľke už dedič nemôžu. Žalobcovia sa domáhajú určovacej žaloby ako dedičia po zákonných dedičoch, teda ako potomkovia a vzhľadom na uvedené, neexistuje žiaden dedič zo zák. ani zo závetu, na ktorého by mohol prejsť majetok poručiteľky - neb. D.. B.. V takomto prípade podľa § 462 O. z. by nadobudol dedičstvo štát ako odúmrt'. V prípade určenia, že parcela registra C č.174 zapísaná vo vl.č.488 patrí do dedičstva po neb. D.. B. bolo možné podať návrh na dodatočné prejednanie dedičstva po tejto poručiteľke, pričom v konaní o dodatočnom prejednaní dedičstva by bol okruh účastníkov stále ten istý ako bol v pôvodnom konaní, v ktorom bolo vydané rozhodnutie, ktorým došlo k ukončeniu dedičského konania. Keďže zákonní dedičia neb. poručiteľky zomreli a neexistujú už ani dedičia v 4. zákonnej skupine, účastníkmi dedičského konania po neb. D.. B. by už nemohli byť potomkovia neb. D.. H., t.j. žalobcovia. Z uvedeného odôvodnenia vyplýva, že žalobcovia nemôžu preukázať naliehavosť právneho záujmu na podanej určovacej žalobe, pretože ich právne postavenie sa takýmto určením nezmení. Nemôžu byť zákonnými dedičmi po neb. D.. B., a teda nemohli by ani nadobudnúť ako dedičia parcelu registra C č.174 v pomere 1/2, vo vzťahu ku ktorej mal určiť, že patrí do dedičstva po neb. D.. B., I.. Š.. Aj vo vzťahu k tomuto druhému výroku žaloby, teda určovacej žalobe, žalobu žalobcov zamietol pre nedostatok naliehavosti právneho záujmu na ich strane. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods.1 O. s. p. a náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov nepriznal. Žalobcovia v konaní úspešní neboli a úspešná žalovaná sa vzdala práva na náhradu trov konania.

Voči tomuto rozhodnutiu žalobcovia podali v zákonnej lehote odvolanie a to z dôvodov v zmysle § 205 ods.1 ods. 2 písm. a) v zmysle § 221 ods.1 písm. h), podľa § 205 ods.2 písm. d),f) O. s. p. a uviedli: Súd zamietol žalobu na určenie neplatnosti právneho úkonu vo forme NZ - osvedčenia vyhlásenia o vydržaní spísanej JUDr. E. Lukáčovou N 59/97, Nz 59/97 a určenia, že nehnuteľnosť v k. ú. Jablonov zapísaná na LV č.XXX v podiele 1 patrí do dedičstva po neb. D.. B., I.. Š.Q., zomrelej 7.10.1993, naposledy bytom Jablonov. V časti žaloby o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po neb. D.. B. súd žalobu zamietol

pre nedostatok naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c) O. s. p. Tento názor súdu považujú za nesprávny. Je síce pravdou, že oni, žalobcovia, neboli ani nie sú potomkovia neb. D.. B. ani jej neb. syna J.. B., po ktorom jedinou oprávnenou zákonnou dedičkou v IV. skupine bola ich neb. matka D.. H., ktorá zomrela 9.8.2012. Súd však nevzal do úvahy, že v čase smrti neb. D.. B. jej dedič J.. B. ešte žil, preto v zmysle § 406 O. z. nadobudol predmetné nehnuteľnosti okamihom jej smrti. Rovnako v čase smrti neb. J.. B. jeho zákonná dedička v IV. skupine D.. H., ich matka, ešte žila, preto v zmysle § 406 O. z. nadobudol predmetné nehnuteľnosti okamihom jej smrti. Ich naliehavý právny záujem spočíva v tom, že sa môžu domáhať určenia, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu patria do dedičstva po neb. D.. H., zomrelej 9.8.2012 ako jej potomkovia. Keďže dedičské konanie po ich právnej predchodkyni bolo prejednané v dedičskom konaní 7D 145/2012 a predmetné nehnuteľnosti v ňom prejednané neboli, mohli by sa na základe rozhodnutia v tejto veci domáhať dodatočného prejednania dedičstva, resp. domáhať sa určenia, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po neb. D.. H.. Z uvedených dôvodov žiadali rozsudok súdu 1. stupňa zrušiť a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie.

K odvolaniu podala žalovaná nasledovné vyjadrenie: Nesúhlasí s dôvodmi odvolania uvádzanými žalobkyňou. K dôvodom odvolania, uvádzaným v odvolaní žalobkyne, považuje za potrebné uviesť nasledovné: Žalobkyňa v odvolaní uvádza, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po neb. D.. B. a keďže v čase jej smrti ešte žil jej syn - dedič J.. B., nadobudol predmetné nehnuteľnosti okamihom jej smrti. Rovnako v čase smrti J.. B. jeho zákonná dedička v IV. Skupine D.. H., matka žalobkyne, ešte žila, v zmysle § 406 O. z. nadobudla predmetné nehnuteľnosti okamihom jeho smrti. Žalobkyňa sa v odvolaní domáha určenia, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, patria do dedičstva po neb. D.. H., zomrelej 9.8.2012. Ako žalovaná v tejto veci má za to, že všetky rozhodujúce skutočnosti pre priznanie jej vlastníckeho práva k tu uvádzaným nehnuteľnostiam tak, ako sú zapísané v existujúcich LV, boli hodnoverným a dostačujúcim spôsobom preukázané a navyše osvedčené v zák. predpísanej forme NZ, ktoré boli relevantným podkladom aj pre príslušné správy katastra za účelom vykonania zmien a zápisov v katastri nehnuteľností. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považuje rozsudok za správny a navrhuje ho ako vecne správne potvrdiť.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a rozsudok potvrdil podľa § 219 ods.1,2 O. s. p., lebo je vecne správny, súd úplne zistil skutkový stav veci, správne ju právne posúdil, odôvodnenie rozsudku má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, pretože dôvody rozsudku sú správne, na čom nič nemení ani odvolanie, v ktorom sa iba opakujú skutočnosti uvádzané žalobcami už v konaní na súde prvého stupňa, s ktorými sa súd výstižne a presvedčivo vyrovnal.

Ani jeden zo žalobcami uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný.

Podľa § 221 ods.1 písm. h) O. s. p. súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. d) O. s. p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvého stupňa spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O. s. p. (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132-§ 135 O. s. p. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a p. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť

zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa nezodpovedá § 132 O. s. p., lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyvodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad. Žalobcovia neuvádzajú v odvolaní žiadne skutkové zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré sú nesprávne, lebo nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania.

Podľa § 224 ods.1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods.1 prvá veta O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalobcovia nemali v odvolacom konaní úspech, preto nemajú právo na náhradu jeho trov a žalovaná, ktorá v ňom mala plný úspech, žiadne trovy neuplatnila.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.